

Nyle regisserar dokumentär om döva studenters kamp i USA

12 december 2024

Foto: Apple TV+

Apple Films presenterar dokumentären "Deaf President Now!", som handlar om den historiska protesten vid Gallaudet University 1988. Filmen är regisserad av Nyle DiMarco tillsammans med Oscarbelönade dokumentärfilmaren Davis Guggenheim.

Nyle berättar på sitt Instagramkonto att allt för länge har berättelser om personer med funktionsnedsättningar varit frånvarande i den historia de berättar. Den här filmen bevarar inte bara ett avgörande ögonblick i civilrättsrörelsen, utan hyllar också den döva gemenskapens motståndskraft, vars framgångar förtjänar att bli erkända och firade.

Det var Gallaudet University som blev scenen för en avgörande civilrättsprotest 1988 när studenter krävde att universitetet skulle tillsätta sin första döva rektor. Efter intensiva demonstrationer tillsattes Dr. I. King Jordan som skolans första döva president. Dokumentärfilmen innehåller exklusiva intervjuer med Dr. Jordan och de så kallade "Gallaudet Four" – Jerry Covell, Bridgetta Bourne-Firl, Tim Rarus och Greg Hlibok – som ledde protesterna. Med en experimentell narrativ stil, kallad "Deaf Point of View", används ett uttrycksfullt bildspråk och avancerad ljuddesign för att förmedla den dövas perspektiv och erfarenheter.

För att säkerställa äktheten har över 40 döva och hörselskadade personer varit involverade i dokumentärfilmen, både framför och bakom kameran. Filmskaparen Wayne Betts Jr., som är pionjär inom konceptet "Deaf Lens", har bidragit med sitt unika perspektiv på allt från skådespel till kamerarörelser. Dessutom har experter från organisationen FWD-Doc hjälpt till med inkluderande rekrytering och tillgänglighetsanpassningar.

I dokumentärfilmen framhävs också amerikanskt teckenspråk (ASL), vilket är det huvudsakliga språket i filmen. Nyle har arbetat nära teamet för att säkerställa att språket återges korrekt och med respekt. För regissören Davis har arbetet med dokumentärfilmen varit ett sätt att uppmärksamma en nästan bortglömd händelse i amerikansk historia. I en intervju med The Hollywood reporter berättar Davis att

det var chockerande att inse att varken han eller de flesta andra hade hört talas om detta ögonblick i dövas historia. Därför kändes det så viktigt att samarbeta med döva och hörande kollegor för att göra denna historia rättvisa.

"Deaf President Now!" kommer att lanseras på Apple TV+.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Ny teckenspråksplattform i Slovenien

12 december 2024

Foto: Adobe stock

I ett nytt initiativ för att stärka det slovenska teckenspråket har Förbundet för döva och hörselskadade i Slovenien lanserat en ny plattform. Plattformen innehåller ord som saknar slovenska tecken, som allmänheten kan skapa nya tecken för. Projektet har fått finansiellt stöd från bland annat Mastercard.

För 10 år sedan infördes det slovenska teckenspråkets dag, den 14 november. Då grundades Sloveniens institut för teckenspråk och officiellt fanns ungefär 6 500 tecken. Idag, tio år senare finns 27 500 tecken. Men jämfört med den slovenska ordboken som har 110 000 ord, upplever dövsamfundet fortfarande begränsningar i sin språkanvändning. Nu har man i projektets plattform prispevajkretnjo.si gjort det möjligt för tolkar, språkvetare och döva själva att utöka det slovenska teckenspråket. Det har lett till att projektet nu kunnat lansera landets första ordbok med tecken inom ekonomi.

Forskning visar att finansiell okunskap kan öka risken för ekonomisk utsatthet, och endast en tredjedel av döva i Slovenien använder internetbank. Projektet syftar därför till att stärka deras ekonomiska kunskaper och förebygga risker för bedrägerier och stölder. Enligt Luka Gabrovšek, landschef på Mastercard Slovenia,

är detta initiativ därför ett viktigt steg mot ett mer jämlikt och inkluderande samhälle.

I plattformen kan alltså allmänheten bidra med tecken som saknas, på så sätt växer lexikonet kontinuerligt. För att bidra med ett tecken till projektet behöver man gå in på plattformen, klicka på ett ord som fortfarande inte har något tecken och betala 10 Euro när man skickar in bidraget i plattformen. Pengarna går oavkortat till Förbundet för döva och hörselskadade i Slovenien.

För att ytterligare öka medvetenheten på 10 års jubileet av slovenska teckenspråkets dag öppnade Café Lolita i Ljubljana ett "dövvänligt Mastercard-café", där gästerna under en period i november bara kunde beställa kaffe på teckenspråk. Initiativet gav besökarna en inblick i hur vardagen ser ut för personer som är döva eller hörselskadade.

Projektet får stöd av kända slovener, däribland före detta presidenten Borut Pahor, som var en nyckelperson när det slovenska teckenspråket blev en del av konstitutionen 2021.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

EUD kräver bättre stöd för döva på arbetsmarknaden

12 december 2024

Foto: EUD

Den 5 november deltog Alexandre Bloxs, policyansvarig på Europeiska unionen för Döva (EUD), i det årliga mötet "Nätverket för intressenter inom offentliga arbetsförmedlingar" (PES). Mötet, som anordnas av Europeiska kommissionen, samlade arbetsförmedlingar från hela EU för att diskutera lösningar för att nå målet om 78 procents sysselsättning bland personer i arbetsför ålder till år 2030.

PES-nätverket är en viktig del av arbetet med att skapa inkluderande sysselsättningsstrategier. Varje EU-land har en arbetsförmedling som erbjuder stöd till arbetssökande och rekryterare. Det årliga mötet fungerar som en plattform för dessa arbetsförmedlingar att utbyta erfarenheter och hitta nya metoder för att hantera utmaningar på arbetsmarknaden.

En central punkt på mötet var en diskussion om rekrytering av personer med funktionsnedsättning. EUD deltog aktivt och lyfte fram utmaningar som döva möter, såsom bristen på tillgång till nationella teckenspråk under utbildningar och kompetensutvecklingsprogram. Alexandre betonade att utan statligt finansierade tolktjänster tvingas många döva avstå från utbildningar som är viktiga för att öka deras chanser till arbete. Detta skapar en ond cirkel där döva riskerar att hamna utanför arbetsmarknaden och i stället bli beroende av bidrag.

EUD framhöll också vikten av att personer med funktionsnedsättning får vara med och utforma program och projekt som syftar till att öka deras anställningsbarhet. Enligt EUD saknas ofta samråd med dövsamhället och andra funktionsnedsättningsorganisationer, vilket gör att insatserna inte alltid svarar mot behoven. För att lösa detta efterlyser EUD ett närmare samarbete mellan regeringar, arbetsförmedlingar och organisationer som representerar personer med funktionsnedsättning, inklusive nationella dövförbund. Sådana samarbeten kan bidra till att göra åtgärderna mer effektiva och inkluderande.

EUD fortsätter att arbeta för dövas rättigheter och deras möjlighet att delta fullt ut på arbetsmarknaden. Organisationen ser fram emot fortsatt dialog med Europeiska kommissionen och andra aktörer.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Operation Jultomten ska hjälpa dövas psykiska hälsa i Hongkong

12 december 2024

Foto: OSC

Välgörenhetsorganisationen Silence i Hongkong har inlett ett nytt projekt kallat "Operation Jultomten" med fokus på psykisk hälsa. Silence har sedan 2008 erbjudit teckenspråkstolkning samt språkstöd inom vård, juridik och arbetsmarknad. Efter 16 år vill de nu utöka sin verksamhet till att även omfatta stöd för psykisk hälsa.

I projektet Operation Santa Claus, OSC (Operation Jultomten) kommer Silence att erbjuda samtalsterapi, museibesök, skogsutflykter och konstaktiviteter under 2025. Projektet har som mål att öka medvetenheten om psykisk hälsa hos döva, samt att hjälpa dem att hantera stress och uppmuntra till att söka vård vid behov.

Silences VD Tsan Siu Yat-chan och verksamhetschef Ken Ng Ka-ki berättar till South China Morning Post att döva ofta missförstås eller marginaliseras i samhället, vilket leder till att de undviker vissa sociala situationer. Silences tjänster är särskilt efterfrågade inom vården, då brist på tolkar inom vården ofta lämnar patienter utan tillgång till nödvändig kommunikation.

Förutom psykisk hälsovård planerar Silence att använda projektets medel för att erbjuda teckenspråksutbildning för anhöriga, arbetsgivare och lokala butiksägare. Målet är att minska kommunikationsbarriärerna och skapa en mer inkluderande miljö i Hongkong.

Projektet förväntas stödja över 1 000 personer med hörselnedsättning, men behovet är fortsatt stort i Hongkong. Antalet döva och hörselskadade beräknas, enligt Silence, uppgå till omkring 240 000, och ökningen tros bero på yrkesbuller inom industrier som färjetrafik, byggbranschen och inom mahjong-salonger.

Operation Jultomten är ett samarbete mellan South China Morning Post och nyhetskanalen RTHK i Hongkong. I år finansieras totalt 11 projekt, varav detta är ett.

Tine Hedin

Prisbelönt döv regissör i USA

12 december 2024

Foto: IG: @chrissymarshall_

I USA uppmärksammades Chrissy Marshall i Los Angeles Daily News. 24-åriga Chrissy är en döv regissör som gör provocativa science fiction-draman och mörka komedier där hon skildrar de utmaningar som personer med funktionshinder möter.

Chrissys kortfilmer, som "Hardly What You Want to Hear" (Knappast vad du vill höra) och "Rain in My Head", har hyllats internationellt och vunnit flera utmärkelser, inklusive bästa regi och bästa film vid flera filmfestivaler. Den förstnämnda filmen är en science fiction-thriller som handlar om en nyförlovad hörselskadad kvinna vars hörapparat blir hackad. Den andra filmen handlar om två döva queer-kvinnor och deras mentala hälsa och tillgång till språk. I kortfilmerna utforskar hon teman som mental hälsa, språklig tillgång och de utmaningar som personer med funktionshinder möter.

På fem år har Chrissy fått över 1,3 miljoner följare på sina sociala medier, där hon byggt en plattform som kombinerar humor och insikt. Chrissy använder sin plattform för att ge kunskap amerikanskt teckenspråk (ASL), dövkultur och funktionshinder. Det är allt från tolkningar av populära låtar till videor där hon berättar om vad man ska och inte ska göra i en interaktion med döva personer.

Som en av få döva regissörer i Hollywood är Chrissy fast besluten att skapa utrymme för fler personer med funktionshinder i branschen. "Jag vill visa att det är möjligt att skapa konst som är inkluderande och autentisk", säger Chrissy till Los Angeles Daily News.

Just nu jobbar hon med en kortfilm som heter Rain, som spelas in i en klassrumsmiljö.

Döv man tvingades ta bort tumör själv

12 december 2024

Foto: NHS Forth Valley

John Barrett, en döv man från Skottland, har delat med sig av sin skrämmande erfarenhet av att själv behöva avlägsna en tumör från sin hals. Detta efter att ha känt sig ignorerad av sjukvården, som han menar inte tog hans behov på allvar. John berättar att han vid upprepade tillfällen nekades fysiska läkarbesök och i stället erbjöds virtuella möten, något han beskriver som olämpligt för döva personer. Trots att han försökte förklara sin situation fick han antibiotika som inte hjälpte, och hans symtom förvärrades.

Till nyhetssidan Wales Online berättade John att han hade stora problem med andningen och visste att något var fel, även om läkaren aldrig hade undersökt hans hals. Till slut tvingades han dra ut tumören själv. Han visste inte vad det var då, men blodet bara forsade ur hans mun. Efter det traumatiska ingreppet sökte John akut vård och fick efter två veckor veta att han hade cancer. Han har sedan dess genomgått behandling med cellgifter och strålning.

John menar att situationen kunde ha hanterats bättre om läkarna hade tagit hans behov av fysiska möten med teckenspråkstolk på större allvar. Han sa att de kunde ha upptäckt cancer tidigare och kanske besparat honom både cellgifter och strålning.

John arbetar nu för att förbättra vården för döva i Storbritannien. Han lyfter genom sin historia upp behovet av större medvetenhet om dövas kommunikationsbehov. Till exempel förklarar han att han behöver vara i samma rum som läkaren, med en tolk, för att kunna ha en tydlig tvåvägskommunikation. Virtuella möten är odugliga för döva personer, menar John och pekar på utmaningar som att boka vård via telefon och bristande system för att säkerställa att tolkar finns tillgängliga vid besök. En annan incident som John berättar om är när en tolk bokades till ett sjukhusbesök, men vårdpersonalen kom för tidigt och vägrade vänta, vilket

lämnade honom utan stöd. Han säger att sådant är helt oacceptabelt.

John är tacksam för stödet från Funktionsnedsättnings-, Jämlikhets- och Tillgänglighetsservice vid den regionala hälsovårdsnämnden NHS Forth Valley. Han menar att deras tjänster varit avgörande för hans mentala hälsa och för hans kamp mot cancer. Vidare lyfter han fram att döva patienter behöver trygghet i vården, att de utan tolktjänsten skulle vara förlorade. NHS Forth Valley har nu påbörjat utbildning i dövmedvetenhet och samarbetar med lokala myndigheter för att förbättra tillgängligheten.

Kenny Åkesson och Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Döve Hüseyin imponerade i "Vem vill bli miljonär?"

12 december 2024

Foto: FB: Hüseyin Görücü

Det populära frågesportprogrammet "Vem vill bli miljonär?" bjöd i sitt senaste avsnitt på känslofyllda stunder i den turkiska varianten. I rampljuset stod den döve elitidrottaren Hüseyin Görücü, som med sin imponerande prestation och inspirerande livshistoria fångade tittarnas hjärtan.

Hüseyin Görücü är 24 år och är med i det turkiska dövlandslaget i fotboll. Han deltog i programmet med siktet inställt på att nå den högsta prissumman. Med säkerhet tog han sig igenom de första frågorna och nådde fram till frågan för 500 000 turkiska lire, vilket motsvarar ungefär 155 000 svenska kronor. Hüseyin imponerade därmed både på Oktay Kaynarca, programmets programledare och på programmets miljontals tittare.

Den avgörande frågan handlade om en historisk händelse i Osmanska riket: "I Osmanska riket grundade Behire Hakkı år 1913 en skola för att ge kvinnor

möjlighet att lära sig yrken. Skolans namn började med 'Turkiska kvinnor' och avslutades med vilket av följande?" där alternativen var sömnadsskola, soppkök, krukmakeri och hushållsekonomi-skola. Det rätta svaret var sömnadsskola.

Trots sin starka insats valde Hüseyin att inte svara på frågan och drog sig tillbaka med en vinstsumma på 300 000 TL (cirka 93 500 svenska kronor).

Hüseyin lyckades inte bara vinna en stor summa pengar utan också skapa medvetenhet kring dövas möjligheter och styrkor.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Akademi för döva och blindas i Minnesota kritiserades för bristande ekonomisk tillsyn

12 december 2024

Foto: Adobe stock

En ny rapport visar att Minnesotas Akademi för döva och blindas i USA har brutit i sin ekonomiska tillsyn, trots att de fått betydande statliga anslag. Rapporten, som offentliggjordes av riksrevisionen i november, pekar på flera allvarliga brister i hanteringen av akademins ekonomi.

Under de senaste två och ett halvt åren har Minnesota State Academies (MSA) mottagit tiotals miljoner dollar från staten för att driva sina skolor i Faribault, men kontrollerna har varit otillräckliga. De två skolorna, som tillsammans tar emot 130 elever, har haft ett minskat antal inskrivningar sedan 2020, medan skolornas kontosalder har ökat kraftigt. Rapporten visade att MSA:s konton har växt med över 700 % på ett decennium och nu uppgår till mer än 3,7 miljoner dollar. Revisorerna noterade också att skolorna överrapporterat utgifter till staten och inte haft tillräcklig dokumentation för donationer och stöd.

MSA:s föreståndare Terry Wilding har svarat på kritiken genom att acceptera rapportens resultat och lova förbättringar. En ny policy ska säkra en bättre översyn av skolornas ekonomi, inklusive övervakning av småkassor och reseutgifter. Från och med 2025 kommer även en kvartalsvis granskning av donationer att införas.

Terry tillade att en ny roll ska inrättas för att stärka kontakten mellan skolorna och deras stiftelser, samt att de kommer att samarbeta med utbildningsdepartementet för att rätta till tidigare redovisningsfel.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Bolton College prisas för sitt stöd till döva elever

12 december 2024

Foto: Bolton College

Högskolan Bolton College i Storbritannien har tilldelats en utmärkelse från tidningen the Bolton News. Utmärkelsen heter Bolton News Education Award 2024 - Specialist Provision of the Year Award, och det har högskolan fått för sitt arbete med att stötta döva elever.

På Bolton College erbjuder en avdelning stöd till döva studenter inom olika ämnen med varierande kommunikationsbehov. Under det senaste året har avdelningen utvecklat sin verksamhet på flera sätt, bland annat genom att bilda en lunchklubb för döva och att arrangera en resa till Old Trafford, där eleverna fick möta fotbollsklubben Manchester Uniteds första döva anställda.

Det var Rachel Healey som nominerade avdelningen på Bolton College och i sin nominering lyfte hon fram deras helhetsfokuserade stöd. Rachel jobbar på högskolan och berättar i sin nominering att deras mål är att ge service och möjligheter för att främja de döva studenternas självständighet och stärka deras identitet.

Efter att ha tagit emot priset delade Rachel sin glädje till tidningen the Bolton News och sa att det känns fantastiskt att bli erkänd. Avdelningen som prisades vid högskolan har funnits på i över 35 år, och många passionerade individer har bidragit till dess verksamhet.

Högskolans rektor Bill Webster hyllade teamets arbete och dess betydelse för lokalsamhället:

– Bolton College har över 30 års erfarenhet av att stötta döva, och detta arbete är en av de viktigaste insatserna jag har varit involverad i under min karriär. Teamet är enastående, och det är ett privilegium att arbeta med dem, sa han till the Bolton News.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Döv rabbin talar ut vid internationell konferens: "Nu känner vi oss hörda"

12 december 2024

Foto: Kinus

För första gången någonsin tog en döv rabbin, Yehoshua Soudakoff, plats på scenen vid Chabads internationella konferens, som ägde rum i New Jersey, USA. Rabbin Yehoshua är Israels första döva rabbin och höll sitt tal på amerikanskt teckenspråk ASL inför de över 6 500 deltagarna.

"För en döv person är det ofta svårt att hitta en plats i samhället," sa Yehoshua och fortsatte: "Men vi är här för att förändra den berättelsen."

Konferensen, som samlade sändebud från över 110 länder, var årets största samling av Chabad-rabbiner och lekmanaledare. Yehoshuas närvaro och tal satte fokus på vikten av tillgänglighet och att bygga broar mellan döva och hörande

inom det judiska samfundet.

Yehoshua berättade att hans uppdrag är att visa att även döva judar kan leva vanliga judiska liv. Han betonade vikten av att se varje individ som unik och värdefull, vilket hör samman med Chabad-rörelsens vision om att alla judar, oavsett bakgrund, har ett heligt syfte.

Rabbin Yehoshua är grundare av *Chushim Ben Dan*, ett Chabad-center som riktar sig till det döva judiska samfundet i Israel, som når ungefär 15 000 personer. Genom olika helgfiranden, sommarläger skapar centret en miljö där döva kan uppleva och delta i judiska traditioner på sina villkor. Hans fru, Hephzibah, som också är engagerad i detta arbete, är hans partner i att bygga en inkluderande gemenskap i deras hemstad Rishon LeZion.

Hans framträdande var inte bara en personlig triumf utan också ett symboliskt steg framåt för dövas rättigheter och inkludering i religiösa och kulturella sammanhang.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com